

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Lanxess proširuje kapacitete za Baypren

Leverkusen – Koncern za specijalnu kemiju Lanxess ulaže 17 milijuna eura u proširenje svojih proizvodnih kapaciteta za polikloroprenski kaučuk. Izgradnjom na lokaciji Dormagen, predviđivo do konca 2012., povećat će se proizvodnja za 10 % tj. na 63 000 t/god.

Lanxess proizvodi i prodaje polikloroprenski kaučuk pod trgovačkim nazivom Baypren. Taj proizvod bit će također primijenjen u proizvodnji kablinskih plašteva, gumenih cijevi, remena, brtvila i zračnih ovjesa.

U okviru tog proširenja primijenit će se nova proizvodna tehnologija, koja tvrtki Lanxess omogućava energetski efikasniju proizvodnju prihvatljivu za okoliš.

“Tom inovacijom dalje ćemo jačati naš položaj na tržištu polikloroprenskih kaučuka”, rekao je Günther Weymans, ravnatelj poslovnog područja Technical Rubber Products (TRP) tvrtke Lanxess.

Potražnja za tim kaučucima raste godišnje oko 3 % u svijetu. Toj potražnji suprotstavljena je ograničena raspoloživost elastomera.

Poslovno područje Technical Rubber Products, čije paleta proizvoda uključuje Baypren, pripada segmentu Performance Polymers koji je 2010. postigao promet od 3,78 milijardi eura.

H. K.

Otvorena PharmaS-ova tvornica generičkih lijekova

U novoizgrađenu PharmaS-ovu tvornicu generičkih lijekova u Popovači u Poslovnoj zoni Mišička uloženo je 300 milijuna kuna. Tvornica na površini od 6400 kvadratnih metara raspolaže pogonom za proizvodnju lijekova, najsuvremenijim laboratorijem za ispitivanje kvalitete lijekova, skladištem i uredskim prostorima. U PharmaS-ovoj tvornici, koja zapošljava 65 visokokvalificiranih stručnjaka, proizvode se lijekovi osobito traženi na domaćem tržištu.

H. K.

Priprema proizvoda za čišće more, jezera i vodotokove

Voditelj katedre za polimere Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu Mladen Šerčer ističe projekt MarineClean, kojim se priprema proizvodnja niza proizvoda kojima će se osigurati čišće more, jezera i rijeke. Ideju za taj projekt pokrenulo je inovativno slovensko poduzeće koje zapošljava 150 radnika. U projektu s hrvatske strane sudjeluju tvrtka EcoCortec (prva hrvatska tvornica biorazgradive ambalaže) i katedra za polimere Fakulteta strojarstva i brodogradnje iz Zagreba.

U pripremi je alat za skupljanje tekućeg otpada s površine mora. Namjerava se proizvesti vrpca od dva dijela za iznad i ispod površine mora. Stlačenim zrakom može se povećati dio iznad površine što bi omogućilo podizanje visine ovisno o tekućem ili krutom otpadu. Središnji dio vrpce izradit će se od recikliranog

materijala, a vanjski dio od kevlar, što će osigurati čvrstoću. Pri tom procesu čišćenja potrebno je ograditi onečišćeno mjesto.

Jestiva ambalaža je drugi proizvod, koji bi upotrebljavali za hranu na brodovima. Želi se proizvesti višeslojnu ambalažu koja bi jamčila trajnost zapakiranih proizvoda (hrane). Takvu ambalažu namjerava se ukloniti ispiranjem vodom ili kuhanjem zajedno s hranom.

Ribarska mreža od recikliranih materijala i kevlar treći je proizvod. Bit će ugrađeni mali magneti koji će pomoći da se mreža, u slučaju da se izgubi, skupi u kuglu kako ne bi smetala morskom životinjskom svijetu. Zahvaljujući magnetima, izgubljena mreža može se pronaći posebnim senzorima.

Za tri godine prototipski proizvodi očekuju se na tržištu, a za serijsku proizvodnju potrebno je nekoliko godina.

H. K.

Patentiran i ispitan proizvod – beton s recikliranom gumom

Niz godina Zavod za prometnice Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu radi projekte zaštite od buke uz prometnice. Projekt s betonskim barijerama bio je proizveden od ekspanzirane gline. Gradnja barijera uz prometnice postala je problem budući da ekspanzirane gline nema u Hrvatskoj te se javljaju poteškoće kod nabave. Rješenje je nađeno u automobilskim gumama budući da se njihovom primjenom dobiva laki beton s mogućnostima upijanja zvuka. Istovremeno se nalazi rješenje za zbrinjavanje otpada.

U Hrvatskoj je prije izlaska na natječaj proizvod patentno zaštićen. Na europskom tržištu zaštita će se financirati sredstvima za projekt koja su dobivena iz CIP EKO-inovacija.

Prema potpisanom ugovoru sa Sveučilištem u Zagrebu, agencijom BICRO i Ministarstvom gospodarstva predviđeno je financiranje kolosjeka na betonskoj podlozi, gdje se iz produkata reciklaže gume nastoji dobiti betone koji upijaju vibracije prometa. Prva primjena proizvoda bit će zid između prometnice i zagrebačkog zooškog vrta.

H. K.

Dodijeljene nagrade za najbolju ambalažu u Hrvatskoj

Festival ambalaže organizirali su Institut za ambalažu i tiskarstvo, zagrebačka tvrtka Tectus i stručni časopis Ambalaža/REGprint. Ambalaža pjenušca Poj, Podruma Mladina iz Jastrebarskog pobijedila je u kategoriji Cropak godine, a osvojila je i prvu nagradu u kategoriji ambalaže hrvatskog proizvoda/serije – vina. U kategoriji ambalaže hrvatskog proizvoda/serije – otočni proizvod pobijedio je HIB, pogača od suhih smokava s otoka Visa. U dvije kategorije dodijeljena je nagrada Regpak. U kategoriji ambalaže proizvoda pobijedila je nosiljka 11x50 cl za Sarajevsko premium pivo, a u kategoriji ambalaže serije proizvoda pobijedio je Ronhill Unlimited White i Ronhill Unlimited Blue, rovinjske tvrtke TDR.

H. K.

Ferokotao iz Donjeg Kraljevca proizvodnjom kotlova za transformatore ostvaruje rast izvoza

Međimursko poduzeće Ferokotao iz Donjeg Kraljevca proizvodi kotlove za distributivne, energetske i specijalne transformatore. Tehnološkim usavršavanjem poduzeće ostvaruje dobre izvozne rezultate s 247 radnika.

U 2010. godini ostvaren je prihod od 83 milijuna kuna i dobit od 4,9 milijuna kuna. Očekuju se novi poslovi u Sloveniji, Slovačkoj i Češkoj.

U Ferokotlu 16,5 % udjela ima tvrtka Končar – Distributivni i specijalni transformatori, a ostali suvlasnici su privatne osobe kao npr. međimurski poduzetnik Đuro Horvat sa svojom tvrtkom Tehnix. Suraduje se također sa Siemensom u Njemačkoj i Austriji.

U nove visokotehnološke pogone u iduće dvije godine poduzeće će uložiti oko dva milijuna eura. Tvrtka posjeduje certifikate ISO 9001:2008 i ISO 14001:2009–11. Velika pažnja posvećuje se unapređivanju kvalitete. Konstrukcija valovitih kotlova mora izdržati sva opterećenja. Kupci kupuju kvalitetne proizvode koji se odlikuju preciznim zavarivačkim, bravarskim i lakirerskim radom.

Sredstva Hrvatske banke za obnovu i razvoj koriste se u financiranju investicija i izvoznih poslova, dok se u razvoju proizvodnje suraduje s fakultetima i Ministarstvom gospodarstva. H. K.

TŽV Gredelj investira u proizvodne pogone

U 2010. godini u nove proizvodne pogone uprava TŽV Gredelj investirala je 100 milijuna eura te raspolaže najsuvremenijom tehnologijom. Proizvodni kapaciteti i produktivnost rada su povećani, što rezultira povećanom konkurentnošću tvrtke na domaćem i inozemnom tržištu. Gredelj nastoji izrasti u uspješnog pokretača gospodarskih aktivnosti na hrvatskom tržištu. H. K.

Certifikat "Poslodavac Partner" dobili Ina, Kozmo i Jadran Galenski laboratorij

Od 2005. godine do danas tvrtka Selectio certificirala je oko 50 tvrtki u Hrvatskoj i regiji. U procesu certifikacije ocjenjuju se procesi upravljanja ljudskim resursima u strategiji, regrutiranju, selekciji, radu, motivaciji, nagrađivanju, usavršavanju, razvoju i odnosu prema zaposlenicima. Certifikat dobivaju tvrtke koje imaju najmanje 75 % svih mogućih bodova i 70 % bodova u pojedinom području.

Tvrtka Selectio je jedina tvrtka u Hrvatskoj i regiji koja ocjenjuje kvalitete upravljanja ljudskim resursima. Kvaliteta se ocjenjuje prema najboljim svjetskim standardima.

Certificiranje ove godine prvi je proveo Tele2 i postigao više ocjene nego u 2010. godini. Certifikat je dokaz da Tele2 ima najbolju praksu i najviše standarde kvalitete u području upravljanja ljudskim potencijalima. H. K.

Hrvatska i Norveška nastoje nadopuniti intenzivnu gospodarsku suradnju

Na Hrvatsko-norveškom gospodarskom forumu u Zagrebu istaknuto je da se izvrsni odnosi Hrvatske i Norveške mogu nadopuniti većom suradnjom u gospodarstvu. Zanimljivi su obnovljivi izvori energije, obrana i geoinformatika.

U prošloj godini ukupna robna razmjena između Hrvatske i Norveške iznosila je 62,1 milijun eura. Prema podacima Hrvatske narodne banke od 1993. do kraja 2010. godine norveške tvrtke su u Hrvatsku uložile 151,1 milijun eura. H. K.

Zajam Svjetske banke Hrvatskoj

Zajam za gospodarski oporavak u iznosu od 150 milijuna eura (213 milijuna USD) odobrio je Hrvatskoj Odbor izvršnih direktora Svjetske banke. Predviđa se da će zajam pomoći naporima Republike Hrvatske u stabiliziranju gospodarstva.

Zajmom se podupiru naponi u fiskalnoj konsolidaciji smanjenjem troškova javne uprave, zdravstva, mirovine i socijalne skrbi. Cilj je pospješiti dinamički razvoj privatnog sektora putem unapređenja poslovnog okruženja kao i smanjenjem uključenosti države u poslovanje.

Zajam je odobren po šestomjesečnom EU-RIBOR-u za euro uvećanom za fiksnu kamatnu maržu uz jednokratnu otplatu glavnice nakon 15 godina. H. K.

LCK – održavanje kože uz zaštitu od nečistoća tvrtke Lanxess

Leverkusen – Najčešća pitanja vlasnika kožnog namještaja odnose se na održavanje čistoće svijetle kože. Poseban problem su tvrdokorna onečišćenja nastala otpuštanjem boje "jeans"-odjeće. Na stručnom sajmu Interzum koncern za specijalnu kemiju Lanxess je stoga predstavio u segmentu namještaja Anti-Soiling System X-Shield, koji je rješenje tih problema, a štiti od tvrdokornih mrlja.

Svjetski sajam za izradu namještaja i unutarnje izgradnje održao se od 25. do 28. svibnja u Kölnu. Izlagači su oduševili posjetitelje kako proizvodnim novitetima tako i materijalima budućnosti prikladnim za poznate i inovativne primjene. Na sajmu je također sudjelovao pogon LCK Ubstadt-Weiher GmbH, specijaliziran za održavanje kože. Predstavio je proizvode između kojih se ističe intenzivni zaštitni losion Keralux koji sadrži X-Shield tvrtke Lanxess.

Stručnjaci za kožu koncerna za specijalnu kemiju i ekipa LCK-pogona za održavanje namještaja zajednički su razvili vrijedno sredstvo za održavanje kože, koje štiti od nečistoća. To sredstvo je idealno za namještaj koji je već u proizvodnom procesu tretiran postupkom Antisoiling-Finish. Pokazuje odlična svojstva primijenjen na svijetle kožne garniture. "Naš cilj je ostvariti proizvodnju postojanog kožnog namještaja", naglašava Bianca Verstegen iz Global Product Management Finishing poslovnog područja kožarstva tvrtke Lanxess.

Današnji proizvođači izuzetno vrijednog namještaja stavljaju težište na svijetlu, gotovo bijelu kožu. Jana Jörger, upraviteljica marketinga pri LCK-u, objašnjava: "Svijetli tonovi boja su moderni jer djeluju lagano i elegantno u prostoru. Kao eksperti za čišćenje i održavanje kože možemo potrošaču ponuditi djelotvorno sredstvo za čišćenje iako najbolju ponudu predstavlja trajno sprječavanje prijanjanja tvrdokornih mrlja".

Stručnjaci za kožu koncerna za specijalnu kemiju Lanxess sustavom X-Shield nude tehnologiju kojom je koža zaštićena od nečistoće. Istodobno je omogućeno dobro čišćenje takve površine. Komponente za konačnu obradu kože mogu se dograđivati u kombinaciji s ostalim proizvodima u paleti tvrtke Lanxess i optimalno prilagoditi specifičnoj primjeni.

Opsežna testiranja su potvrdila da losion za intenzivnu zaštitu, koji sadrži "Anti-Soiling"-sustav tvrtke Lanxess, značajno poboljšava održavanje kože čistom. Pri laboratorijskom ispitivanju utrljan je "jeans"-materijal u svijetlu kožu. Rezultat je pokazao obojenje netretirane kože, dok koža tretirana losionom Keralux za intenzivnu zaštitu, koji sadrži X-Shield, nije promijenila boju.

Poslovna jedinica kožarstva pripada segmentu Performance Chemicals tvrtke Lanxess, a u poslovnoj godini 2010. postigla je promet od 1,98 milijardi eura. H. K.

Novi sustav za miješanje boja

Wacker je predstavio novu liniju servisa za industriju prerade silikona. Novi sustav za miješanje boja temelji se na visokokvalitetnim pigmentnim pastama i uporabi kolorimetra s posebnim softverom za izradu recepata. Sustav omogućava brzo i vrlo precizno miješanje boja po želji kupca i izvrsnu reproducibilnost. Kupcima su na raspolaganju paste smjese pigmentata i gotove smjese baznih pigmentata potrebnih za miješanje. Novi sustav za miješanje boja sada radi i s tekućim silikonskim gumama ELASTOSIL®LR. Većina pigmentnih pasta odgovara standardima za hranu u Njemačkoj i SAD-u.

M. B. J.

Fuji Photo Film u Kini

Japanska tvrtka Fuji Photo Film uložila je s kineskim partnerom SVA Electron 270 milijuna dolara u izgradnju tvornice za proizvodnju obojenih filtara za zaslone od tekućih kristala, u industrijskom parku u Šangaju. Nova tvornica ekrana pete generacije radi tehnologijom Fujija, a u vlasništvu je 75 % SVA-a i 25 % Fujija. Fuji neovisno o tome ulaže i 35 milijuna dolara u razvojno-istraživački centar za kolor-filtre u Kini.

M. B. J.

Wacker povećanje cijena

Tvrtka Wacker Polymers povećala je u Europi cijene disperzija na bazi vinil-acetata i akrilata VINNAPAS® i VINNOL®, kao i otopine poli(vinil-alkohola) VINNACOAT® i POLYVIOL®. Poskupljenje je posljedica stalnog rasta troškova na sirovine, energiju i logistiku. Navedene disperzije upotrebljavaju se u širokom rasponu industrija: boja, ljepila, premaza, tepiha i tekstila. Otopine poli(vinil-alkohola) se uglavnom upotrebljavaju u papirnoj i tiskarskoj industriji.

M. B. J.

Projekti Degusse u Kini

Tvrtka Degussa radi na novoj tvornici metil-metakrilata u kemijskom industrijskom parku u Šangaju i postrojenjima za umjetno staklo (Plexiglas) i druge derivate metil-metakrilata. Tvornica metil-metakrilata ima godišnji kapacitet od 100 kt.

M. B. J.

DSM investira u proizvode za osobnu njegu

Tvrtka DSM investirala je dva milijuna dolara u izraelsku tvrtku SolGel Technologies. Sol-gel-tehnologija tvrtke omogućava kapsuliranje organskih i bioaktivnih molekula u staklene (SiO₂) kuglice dimenzija mikro- i nanometra. Može se kontrolirati doziranje sastojaka iz zrna, što je posebno pogodno za farmaceutske i kozmetičke proizvode.

M. B. J.

DSM investira u inženjersku plastiku

Tvrtka DSM investira u inženjersku plastiku izgradnjom dviju tvornica u Geleenu u Nizozemskoj, i tvornice srodnih vlakana u SAD-u. Investicija u Nizozemskoj, vrijedna je oko 125 milijuna dolara, odnosi se na specijalne proizvode najlon Stanyl 46 i polietilen ultravisoke molekulske mase Stamylan UH, čime se udvostručuje dosadašnja proizvodnja. Investicija u SAD-u, vrijedna nekoliko desetaka milijuna dolara, odnosi se na novu liniju vlakana visoke čvrstoće Dyneema u Greenvilleu u SAD-u. Sirovina za vlakna Dyneema je Stamylan UH. Vlakna služe za tkanje materijala otpornih na metke te za izradu konopa i kabela, sigurnosnih rukavica i sličnih proizvoda. DSM je jedini proizvođač najlona 46, koji se upotrebljava u proizvodnji mobitela, automobila i računala. Istodobno se u Geleenu proširuje i tvornica diaminobutana, osnovnog monomera za proizvodnju Stanyla

M. B. J.

Proizvođači vitamina suočeni su s kineskom konkurencijom

Posljednjih petnaestak godina jeftini vitamini iz Kine uništili su nekad razvijenu proizvodnju vitamina u Europi. Iako se i dalje proizvode u Europi i Sjevernoj Americi, sve više prehrambenih dataka se proizvodi u Kini. Niska cijena proizvodnje vitamina u Kini pripisuje se različitim razlozima od jeftine radne snage, niskih standarda sigurnosti i zaštite okoliša, prodaje ispod proizvodne cijene pa do krađe tehnologija za njihovu proizvodnju. Međutim neki stručnjaci smatraju da je Kina razvila napredne fermentacijske procese, posebno za proizvodnju vitamina C. Energijski intenzivni fermentacijski postupci za Kinu nisu toliko skupi, jer proizvođači vitamina dobivaju električnu energiju po povlaštenim cijenama, a kontrola obrade otpadnih voda iz tih procesa nije tako stroga. Najveći svjetski trgovci vitaminima odlučuju se sve više, ako već ne mogu konkurirati, na suradnju s proizvođačima u Kini.

M. B. J.

Dow u poslovanju s vodom

Dow je otvorio poslovnu jedinicu Dow Water Solutions, vrijednu 350 milijuna dolara, koja prodaje proizvode i tehnologije za obradu voda potrošačima širom svijeta. To se povezuje s pridobivanjem kineske kompanije Zhejiang Omex Environmental Engineering, koja ima tehnologije ultrafiltracije, elektrodeionizacije i membranske bioreaktore. Dow već radi s membranama za reverznu osmozu i ionskoizmjenjivačkim smolama. Ova se investicija povezuje s poslovanjima Dow Building Solutions, Dow Automotiv i Dow AgroSciences.

M. B. J.